

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 272
din 23.12.2011

apelor

Publicat : 26.04.2012 în Monitorul Oficial Nr. 81 art Nr : 264 Data intrării în vigoare :
26.10.2013

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege, parțial armonizată cu directivele Consiliului: nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale și nr. 91/676 CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu directivele Parlamentului European și ale Consiliului: nr. 2000/60/CE din 23 octombrie 2000 privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul resurselor de apă; nr. 2006/7/CE din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat; nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații; nr. 2008/105/CE din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, creează cadrul legal necesar gestionării, protecției și folosinței apelor.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi îl constituie:

- a) crearea unui cadru legal pentru gestionarea, protecția și folosința eficientă a apelor de suprafață și a apelor subterane în baza evaluării, planificării și luării deciziilor în mod participativ;
- b) stabilirea drepturilor de folosință a apei și promovarea investițiilor în domeniul apelor;
- c) stabilirea mecanismelor de protecție a stării apelor, prevenirea oricărei degradări ulterioare a apelor, protecția și restabilirea mediului acvatic, convergența treptată și sistematică a protecției și a gestionării lor cu cerințele europene;
- d) prevenirea deteriorărilor ulterioare, conservarea și îmbunătățirea stării ecosistemelor acvatice și, în ceea ce privește necesitățile lor de apă, a ecosistemelor terestre și a zonelor umede care depind în mod direct de ecosistemele acvatice;
- e) asigurarea unei aprovizionări suficiente cu apă de suprafață și cu apă subterană de calitate bună, faptul acesta fiind necesar pentru o utilizare durabilă, echilibrată și echitabilă a apei;
- f) stabilirea unei baze legale de cooperare internațională în domeniul gestionării și protecției în comun

a resurselor de apă.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

acvifer – strat sau straturi subterane de rocă sau alte tipuri de straturi geologice cu o porozitate și o permeabilitate suficiente pentru a permite fie o curgere semnificativă a apelor subterane, fie captarea unor cantități importante de ape subterane;

ape de suprafață – ape stătătoare și ape curgătoare de la suprafața solului;

ape subterane – ape care se află sub suprafața solului în zona de saturație și în contact direct cu solul sau cu subsolul;

ape uzate – ape ce provin din activități casnice, sociale și economice, conținând poluanți sau reziduuri care îi alterează caracteristicile fizice, chimice și bacteriologice inițiale;

autorizație de mediu pentru folosința specială a apei – document eliberat de instituția subordonată organului central al administrației publice în domeniul mediului, al cărei titular are dreptul la folosința specială a apei în anumite condiții, conform dispozițiilor prezentei legi;

bazin hidrografic – porțiune de teren de pe care toate scurgerile de suprafață curg printr-o succesiune de râuri, fluvii și lacuri spre mare într-o singură gură de vărsare, estuar sau deltă, delimitată prin cumpăna apelor;

Cadastru de stat al apelor – sistem informațional de stat ce conține evidența datelor referitoare la rețeaua hidrografică, la resursele de apă, la prelevările și la restituțiile de apă, la patrimoniul hidrotehnic;

cerință de calitate a mediului pentru ape – concentrație a unui poluant sau a unui grup de poluanți în apă, în sedimente sau în biotă care nu trebuie depășită pentru asigurarea protecției sănătății umane și a mediului;

comitet al districtului bazinului hidrografic – organ coordonator și consultativ al districtului bazinului hidrografic;

corp de apă artificial – corp de apă de suprafață creat prin activitate umană;

corp de apă de suprafață – parte distinctă și semnificativă a unei ape de suprafață, cum ar fi: lac, lac de acumulare, iaz, curs de apă – râu sau canal, segment al unui curs de apă – râu sau canal, ape tranzitorii;

corp de apă subterană – volum distinct de apă subterană în limitele unui acvifer sau ale mai multor acvifere;

debit salubru – debit minim într-o secțiune pe un curs de apă necesar pentru asigurarea condițiilor de viață a ecosistemelor acvatice existente;

district al bazinului hidrografic – suprafață de teren din Republica Moldova, constituită din unul sau din mai multe bazine hidrografice învecinate, precum și din apele subterane asociate, identificat ca principală unitate de gestionare a bazinelor hidrografice;

iaz (heleșteu) – corp de apă artificial format prin stăvilirea apei cu baraj sau prin abaterea unui curs de apă, destinat pisciculturii, irigației etc., cu volum de apă la nivelul normal de retenție de până la un milion m³;

inundații – acoperire temporară cu apă, provenită din revărsarea exagerată a apelor mari de viitură sau din precipitații abundente, a unei porțiuni de teren care, în mod obișnuit, nu este acoperit de apă;

lac – corp de apă stătătoare de suprafață care nu are legătură cu oceanul planetar;

lac de acumulare – corp de apă artificial care constituie o rezervă de apă, cu o posibilă utilizare în diferite scopuri, cu un volum de apă, la nivel normal de retenție, de peste un milion m³;

poluare a apei – introducere directă sau indirectă, ca rezultat al activității umane, a unor substanțe sau a căldurii în aer, în apă ori sol care poate prezenta riscuri pentru sănătatea umană sau pentru calitatea ecosistemelor acvatice ori a ecosistemelor terestre, ce depind în mod direct de ecosistemele acvatice, care duce la deteriorarea bunurilor materiale sau care dăunează ori afectează negativ serviciile și alte folosințe legale ale mediului;

poluant – orice substanță care ar putea constitui un factor de poluare;

resurse de apă – ape de suprafață, ape subterane și precipitații atmosferice căzute pe teritoriul Republicii Moldova;

risc de inundații – combinație între probabilitatea producerii unor inundații și efectele potențial adverse pentru sănătatea umană, pentru mediu, pentru patrimoniul cultural și pentru activitatea economică, asociate inundațiilor;

secetă – deficiență temporară a apelor de suprafață și a celor subterane ca urmare a modificărilor climatice;

subbazin – suprafață de teren în cadrul unui district hidrografic din care toate scurgerile de apă se varsă, printr-o rețea de râuri, fluvii și lacuri, către un anumit punct al unui curs de apă în cadrul acestui district hidrografic;

substanțe periculoase – substanțe sau grupuri de substanțe toxice, persistente și bioacumulabile, precum și alte substanțe sau grupuri de substanțe care prezintă pericol;

teren al fondului apelor – teren aflat sub ape, albiile cursurilor de apă, cuvetele lacurilor, iazurilor, rezervoarelor de apă, mlaștini, terenuri pe care sînt amplasate construcții hidrotehnice și alte structuri ale serviciului apelor, terenuri repartizate pentru fișile de deviere (de pe maluri) a râurilor, a bazinelor de apă, a canalelor magistrale și a colectoarelor, precum și terenuri folosite pentru construcția și exploatarea instalațiilor ce asigură satisfacerea necesităților de apă potabilă, de apă tehnică, de apă curativă, altor necesități de interes public;

valori-limită de emisie – masă exprimată în funcție de anumiți parametri specifici, concentrație și/sau nivel al unei emisii care nu pot fi depășite pe durata unei anumite perioade sau a mai multor perioade anumite;

zone umede – întinderi de bălți, de mlaștini, de turbării, de ape naturale sau de ape artificiale, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare, dulce, salmastră ori sărată, a căror adîncime nu depășește 6 m;

zone vulnerabile – suprafețe de teren din care se alimentează apele de suprafață și/sau apele subterane și care provoacă poluarea lor cu nitrați proveniți din surse agricole.

Articolul 3. Obiectul de reglementare a legii

(1) Prezenta lege reglementează:

a) gestionarea și protecția apelor de suprafață și a celor subterane, inclusiv măsurile de prevenire și de combatere a inundațiilor, a eroziunii și măsurile de contracarare a secetei și a deșertificării;

b) activitățile care au impact asupra apelor de suprafață și a celor subterane, inclusiv captarea și folosința apei, deversarea apelor uzate și a poluanților, alte activități care ar putea dăuna calității apelor.

(2) Următoarele activități sînt reglementate și prin legi speciale:

a) folosința apelor minerale naturale și minerale medicinale, inclusiv termale;

b) siguranța digurilor și altor structuri hidrotehnice;

c) constituirea asociațiilor de utilizatori de apă pentru irigare, precum și transferul și utilizarea infrastructurii pentru irigare de către asemenea asociații;

d) pescuitul și acvacultura, cu excepția deversărilor de poluanți provenite de la instalațiile de acvacultură și introducerii substanțelor periculoase în apă reglementate de prezenta lege;

e) asigurarea aprovizionării cu apă, a deversării apelor uzate și a serviciilor de tratare a apei pentru populație, comerț și industrie.

Articolul 4. Regimul proprietății în domeniul apei

(1) Apa reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, un element indispensabil pentru viață și societate, un factor determinant în menținerea echilibrului ecologic, o materie primă pentru activități productive, o sursă de energie și o cale de transport.

(2) Apa nu este un produs comercial oarecare, ci un patrimoniu natural, care trebuie protejat, tratat și apărat ca atare.

(3) Apa face parte din domeniul public al statului.

(4) Orice persoană fizică sau persoană juridică are dreptul la folosința apei în condițiile prezentei

legi.

(5) Terenul de sub apa iazului poate face parte atât din domeniul public, cât și din domeniul privat. Orice persoană fizică sau persoană juridică poate să construiască un iaz pe terenul care îi aparține cu drept de proprietate, în condițiile legii.

(6) Terenul fondului de apă este un bun indivizibil.

Articolul 5. Gestionarea resurselor de apă

(1) Gestionarea eficientă a resurselor de apă ale Republicii Moldova se efectuează în baza bazinului hidrografic Nistru situat pe teritoriul Republicii Moldova și a bazinului hidrografic Dunărea–Prut și Marea Neagră situat pe teritoriul Republicii Moldova, numite districte ale bazinelor hidrografice.

(2) Districtul bazinului hidrografic este principala unitate de gestionare a bazinelor hidrografice și a apelor subterane asociate lor.

(3) Districte ale bazinelor hidrografice în Republica Moldova sînt:

a) districtul bazinului hidrografic Nistru;

b) districtul bazinului hidrografic Dunărea–Prut și Marea Neagră.

(4) În cadrul districtelor bazinelor hidrografice pot fi formate subbazine.

(5) Hotarele districtelor bazinelor hidrografice, hotarele subbazinelor și hărțile speciale în care sînt determinate se aprobă de Guvern.

Articolul 6. Principiile de gestionare a resurselor de apă

Gestionarea resurselor de apă se bazează în fond pe:

a) principiul participării utilizatorilor de apă, autorităților publice centrale și locale, a societății civile și altor părți interesate la procesele de planificare și de luare a deciziilor privind folosința și protecția resurselor de apă;

b) principiul „poluatorul plătește”, potrivit căruia costurile prevenirii poluării sau depoluării resurselor de apă sînt suportate de către poluator;

c) principiul precauției, care presupune că, în cazul în care există riscuri de prejudiciere gravă sau ireversibilă a resurselor de apă, lipsa certitudinii științifice totale nu poate fi folosită ca justificare a evitării luării de măsuri;

d) principiul folosinței durabile a apei în sensul că necesitățile generațiilor prezente și viitoare trebuie să fie luate în considerare la folosința și la protecția apelor;

e) principiul valorii economice a apei în sensul că valoarea economică a resurselor de apă și a gestionării lor trebuie să fie recunoscută prin introducerea unor mecanisme de recuperare a costurilor de gestionare a resurselor de apă.

Capitolul II

REGLEMENTAREA ȘI GESTIONAREA DE CĂTRE STAT A FOLOSINȚEI ȘI A PROTECȚIEI APELOR

Articolul 7. Guvernul

(1) În domeniul folosinței și al protecției apelor, Guvernul:

a) coordonează activitatea tuturor autorităților publice cu atribuții în domeniul apelor;

b) aprobă cadrul normativ pentru punerea în aplicare a prezentei legi;

c) întreprinde alte acțiuni prevăzute de legislație.

(2) Guvernul coordonează activitățile care trebuie întreprinse conform prezentei legi și poate delega anumite împuterniciri, stabilite în prezenta lege, autorităților administrației publice centrale, altor autorități cu atribuții în domeniul apelor.

Articolul 8. Organul central al administrației publice în domeniul mediului

Organul central al administrației publice în domeniul mediului este responsabil de implementarea politicii de stat în domeniul gestionării resurselor de apă și:

a) elaborează politicile, actele normative, planurile ce trebuie aprobate de Guvern, precum și

modificările necesare pentru aducerea legislației în conformitate cu cerințele europene;

b) efectuează monitorizarea stării și a folosinței resurselor de apă, ține Cadastrul de stat al apelor;

c) stabilește instituția subordonată în ale cărei atribuții intră eliberarea autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei și ținerea Registrului autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei (denumită în continuare instituție competentă);

d) asigură, în comun cu Ministerul Sănătății, respectarea legislației privind calitatea și protecția apelor;

e) încurajează și promovează participarea societății civile și a tuturor părților interesate la dezbaterile unor anumite proiecte în domeniul apelor de interes național;

f) asigură cooperarea internațională și coordonarea desfășurării activităților ce rezultă din tratate internaționale;

g) coordonează donațiile externe și gestionează investițiile în domeniul apelor;

h) întreprinde alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 9. Autoritatea administrativă de gestionare a apelor

(1) Autoritatea administrativă de gestionare a apelor întreprinde măsuri de implementare a legislației în domeniul protecției și gestionării apelor și:

a) participă la elaborarea și la implementarea de politici, de programe, de planuri și de măsuri în gestionarea apelor;

b) gestionează construcțiile hidrotehnice care se află în domeniul public;

c) întreține corpurile de apă de suprafață, zonele și fișile de protecție a apelor, conform art. 50 alin. (3);

d) exercită alte atribuții stabilite de legislație, precum și cele delegate de organul central al administrației publice în domeniul mediului.

(2) Modul de organizare și de funcționare a autorității administrative de gestionare a apelor se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 10. Comitetul districtului bazinului idrografic

(1) Pentru fiecare district al bazinului hidrografic, Guvernul formează câte un comitet, în a cărui componență intră reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai comitetelor subbazinale, ai asociațiilor utilizatorilor de apă, ai societății civile și societății științifice.

(2) Principalele sarcini ale comitetului districtului bazinului hidrografic sînt:

a) consultă la elaborarea, la modificarea și la aprobarea planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic;

b) participă la procesul de identificare, delimitare și de clasificare a corpurilor de apă cărora li se aplică cerințele de calitate a mediului pentru ape sau care au nevoie de protecție, sau care ar putea fi afectate de poluare din diferite surse, inclusiv agricole, consultă la identificarea zonelor vulnerabile;

c) elaborează măsuri care trebuie incluse în planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic și de realizare a obiectivelor de gestionare;

d) participă la cooperarea transfrontalieră pe bazine comune.

(3) Modul de constituire și de funcționare a comitetului districtului bazinului hidrografic, structura și atribuțiile lui sînt prevăzute într-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 11. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) întrețin și gestionează corpurile de apă de suprafață, zonele și fișile de protecție a apelor aflate în gestiune, conform art. 50 alin. (4);

b) își delegă reprezentanții în comitetul districtului bazinului hidrografic;

c) informează societatea civilă și părțile interesate despre anumite aspecte din domeniul apelor, inclusiv despre restricțiile și interdicțiile folosinței apelor;

- d) creează, în colaborare cu asociații obștești, comitete subbazinale ale râurilor mici;
- e) realizează alte sarcini prevăzute de lege.

Articolul 12. Colaborarea și accesul publicului la informația din domeniul apelor

(1) Organul central al administrației publice în domeniul mediului sprijină, direct sau prin intermediul instituțiilor subordonate cu atribuții de gestionare a apelor, participarea instituțiilor publice și a celor private, a organizațiilor neguvernamentale, a mass-mediei, a asociațiilor utilizatorilor de apă, a cetățenilor, a altor părți interesate la realizarea măsurilor privind folosința rațională și protecția apelor, prin încurajarea:

- a) colaborării active la examinarea diferitelor probleme supuse dezbaterii publice;
- b) inițierii campaniilor de educare a populației în spiritul formării unei atitudini grijulii față de apă;
- c) organizării controlului public asupra realizării măsurilor de protecție a apelor;
- d) comunicării cazurilor de încălcare a legislației în domeniu, precum și a cazurilor ale căror efecte sînt susceptibile de poluarea, de irosirea sau de secarea apelor;
- e) prezentării propunerilor de optimizare a folosinței și a protecției apelor;
- f) implicării în lucrări de optimizare a folosinței și a protecției apelor, precum și în prevenirea și în lichidarea efectelor distructive ale apelor;
- g) întreprinderii unor alte acțiuni menite să asigure folosința rațională și protecția apelor.

(2) Orice persoană fizică sau persoană juridică are dreptul de a consulta registre, planuri, liste, orice altă informație publică în conformitate cu legislația privind accesul la informație.

Capitolul III

GESTIONAREA DATELOR. POLITICI ȘI PLANIFICARE

Articolul 13. Monitorizarea resurselor de apă

(1) Monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață, a apelor subterane și a zonelor protejate se efectuează de către organul central al administrației publice în domeniul mediului, prin intermediul instituțiilor subordonate, în modul stabilit printr-un regulament aprobat de Guvern. La prizele de apă potabilă, de apă de irigare și în zonele de agrement monitorizarea se va efectua în comun cu Ministerul Sănătății.

(2) Regulamentul menționat la alin. (1) specifică parametrii supuși monito-rizării, procedurile și măsurile tehnice necesare, fără a se limita la ele, pentru prelevarea de probe și respectarea cerințelor de analiză la fiecare parametru, pentru controlul calității, pentru practicile de laborator și înregistrarea de date.

(3) Posesorii de terenuri riverane sînt obligați să le permită reprezentanților autorizați de organul central al administrației publice în domeniul mediului, fără a percepe plată, întreprinderea pe teren a următoarelor acțiuni:

- a) trecerea sau circulația personalului cu atribuții de serviciu în gestionarea apelor în scopul îndeplinirii lor;
- b) transportarea și depozitarea temporară a materialelor și a utilajelor, circulația acestora și a personalului, pompările experimentale, în cazul forajelor hidrogeologice, care fac parte din rețeaua națională de monitorizare;
- c) amplasarea, în albie și pe maluri, de borne, repere, aparate de măsură și de control sau de alte aparate ori instalații, necesare studiului apelor, precum și accesul pentru întreținerea instalațiilor destinate acestor activități;
- d) accesul pentru efectuarea lucrărilor de cercetare științifică pe teren.

(4) Prejudiciul cauzat prin acțiunile prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) se repară din contul alocațiilor bugetare de stat sau din contul persoanelor autorizate care au cauzat prejudiciul, iar cel cauzat prin acțiunile de la lit.c) și d) se repară în alt mod prevăzut de legislație.

Articolul 14. Cadastrul de stat al apelor

(1) Cadastrul de stat al apelor este ținut de organul central al administrației publice în domeniul

mediului, prin autoritatea administrativă de gestionare a apei. Cadastrul conține date referitor la rețeaua hidrografică, inclusiv la identificarea, delimitarea, clasificarea și la starea corpurilor de apă, la construcțiile și instalațiile hidrotehnice, la zonele și fișile de protecție, la ariile protejate situate în aceste zone, precum și date despre prelevările și restituțiile de apă.

(2) Structura și conținutul Cadastrului de stat al apelor sînt stabilite printr-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 15. Registrul autorizațiilor de mediu pentru
folosința specială a apei

(1) Registrul autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei se ține de instituția competentă. Registrul conține date privind titularii de autorizații, tipul autorizațiilor, data eliberării, termenul de valabilitate, locul de desfășurare a activității autorizate, alte mențiuni privind eliberarea, modificarea, prelungirea, suspendarea, încetarea sau retragerea autorizațiilor. Actele în a căror bază s-au efectuat înscrierile în Registrul autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei se păstrează la dosar.

(2) Structura și conținutul registrului menționat la alin. (1) se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 16. Transparența informației din Cadastrul
de stat al apelor și din Registrul autorizațiilor
de mediu pentru folosința specială a apei

(1) Informația din Cadastrul de stat al apelor și din Registrul autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei este publică.

(2) Orice persoană fizică sau persoană juridică are dreptul să studieze și să primească date din Cadastrul de stat al apelor și din Registrul autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei în conformitate cu legislația privind accesul la informație.

Articolul 17. Documentele de politici naționale în
domeniul resurselor de apă

(1) Documentele de politici naționale în domeniul resurselor de apă se aprobă conform legislației. Aceste documente trebuie să conțină prevederi referitor la:

- a) cantitatea și calitatea resurselor de apă existente și a corpurilor de apă, la folosința lor de către toate sectoarele economiei;
- b) volumul fluxului neutilizat al resurselor de apă, luîndu-se în considerare necesitățile de mediu și tratatele internaționale în domeniul folosinței apelor;
- c) cerințele de apă pe termen scurt, mediu și lung pentru fiecare sector principal al economiei;
- d) prioritățile de investiții, avîndu-se în vedere necesitatea de a se asigura aprovizionarea eficientă cu apă și serviciile de salubritate a populației urbane și a celei rurale, precum și respectarea cerințelor europene aplicabile și a obiectivelor de mediu pentru ape;
- e) măsurile speciale de prevenire și de control al poluării apelor de suprafață și a celor subterane;
- f) măsurile prioritare de promovare a adaptării la efectele schimbărilor climatice, inclusiv de identificare și de combatere a deficitului de apă, avîndu-se în vedere dezechilibrul pe termen lung între cererea și oferta de apă, precum și riscul crescut de secetă și de inundații;
- g) programele de măsuri privind îndeplinirea cerințelor de calitate a mediului pentru ape și/sau privind atingerea obiectivelor de mediu pentru ape, conform celor ale Uniunii Europene;
- h) termenele concrete de realizare a unor anumite obiective, măsuri, acțiuni, cerințe etc.

(2) Organul central al administrației publice în domeniul mediului promovează participarea activă a societății civile la elaborarea documentelor de politici naționale în domeniul resurselor de apă prin publicarea de documente și informarea tuturor părților interesate, oferind tuturor oportunitatea de a comenta și de a face recomandări cu privire la conținutul acestor documente.

(3) Organul central al administrației publice în domeniul mediului asigură publicitatea documentelor de politici naționale în domeniul resurselor de apă prin intermediul mass-mediei naționale.

Articolul 18. Documentele de politici naționale privind

apele uzate

Documentele de politici naționale privind apele uzate se aprobă conform legislației și conțin prevederi referitor la:

a) proiectarea, finanțarea, construcția, punerea în funcțiune și exploatarea sistemelor de colectare și a stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile urbane, precum și la termenul în care Republica Moldova trebuie să se conformeze cerințelor aplicabile în Uniunea Europeană în acest domeniu;

b) identificarea și punerea în aplicare a măsurilor care ar oferi costuri eficiente ale epurării apelor uzate în localitățile rurale, astfel încât să se reducă și să se minimalizeze poluarea apei, și care ar proteja aprovizionarea cu apă potabilă, precum și la proiectarea, finanțarea, construcția, punerea în funcțiune și exploatarea unor sisteme locale de colectare a apelor uzate, a unor stații de epurare, la implementarea unor procese, tehnologii și metode de alternativă adecvate.

Articolul 19. Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic

(1) Districtul bazinului hidrografic se gestionează în baza unui plan elaborat de organul central al administrației publice în domeniul mediului, în consultare cu comitetul districtului bazinului hidrografic, aprobat de Guvern.

(2) Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic prevede măsuri de implementare a documentelor de politici naționale în domeniul resurselor de apă și include:

a) evaluarea calității și a cantității resurselor de apă în cadrul districtului bazinului hidrografic;

b) evaluarea riscului deficitului de apă, al secetei, al inundațiilor, al poluării și al eșecului barajelor din cadrul districtului bazinului hidrografic, evaluarea costurilor de prevenire, de reducere sau de atenuare a unor astfel de riscuri;

c) identificarea zonelor din districtul bazinului hidrografic în care există risc de poluare din surse difuze;

d) analiza ariilor protejate existente și a zonelor de protecție stabilite în conformitate cu legislația, identificarea necesității de stabilire a unor noi arii sau zone ori de modificare a celor existente;

e) prioritățile folosinței speciale a apei, măsurile de abordare a riscurilor și a problemelor identificate la lit. b) și c), standardele existente și cele viitoare;

f) alte aspecte relevante.

(3) Procedura de elaborare a planului menționat la alin. (1) și (2), precum și procedura de revizuire a acestuia se stabilesc de către organul central al administrației publice în domeniul mediului și se aprobă de Guvern.

(4) Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic se revizuieste la fiecare 6 ani.

Articolul 20. Informarea și consultarea societății civile

(1) Organul central al administrației publice în domeniul mediului încurajează, direct sau prin intermediul instituțiilor subordonate cu atribuții de gestionare a apelor, participarea activă a tuturor părților interesate la elaborarea, la revizuirea și la actualizarea planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic prin publicare și supunere la dezbatere publică:

a) a calendarului și a programului de elaborare a planului, a măsurilor care trebuie luate în materie de consultare;

b) a sintezei provizorii privind problemele identificate în materie de gestionare a apelor în districtul bazinului hidrografic;

c) a proiectului de plan de gestionare a districtului bazinului hidrografic sau a altei informații relevante.

(2) Informația menționată la alin. (1), documentele de referință și informațiile utilizate la elaborarea planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic se pun la dispoziția solicitanților gratuit, la cerere.

(3) Termenul de consultare și de formulare în scris a comentariilor și a obiecțiilor pe marginea documentelor supuse dezbaterii trebuie să fie de cel puțin 6 luni.

Capitolul IV
FOLOSINȚA APELOR ȘI AUTORIZAREA
FOLOSINȚEI APELOR

Articolul 21. Folosința apelor

(1) Se consideră folosință a apelor următoarele activități:

- a) captarea apei dintr-un corp de apă de suprafață sau dintr-un corp de apă subterană, transportul și folosința ulterioară a apei;
- b) îndiguirea sau depozitarea apei în spatele unui baraj sau al altor construcții și instalații hidrotehnice;
- c) colectarea, tratarea și evacuarea apei uzate;
- d) devierea, restricționarea sau modificarea fluxului de apă într-un corp de apă;
- e) modificarea albiei, a malurilor, a cursului sau a caracteristicilor unui corp de apă;
- f) construirea de structuri permanente pe terenul fondului de apă.

(2) Utilizatorii de apă sînt obligați:

- a) să folosească apa în mod rațional și econom;
- b) să întreprindă măsuri pentru protecția apelor împotriva poluării;
- c) să respecte drepturile altor utilizatori de apă;
- d) să țină evidența apei folosite și să o raporteze, conform unui regulament aprobat de Guvern.

Articolul 22. Folosința generală a apei

(1) Se consideră folosință generală și nu necesită autorizație de mediu pentru folosință specială utilizarea apei în următoarele scopuri:

- a) consumul uman și alte necesități casnice;
- b) adăparea animalelor fără utilizarea de structuri permanente;
- c) irigarea terenurilor de pe lîngă casă;
- d) scăldatul și agrementul;
- e) captarea și folosința apei pentru lupta împotriva incendiilor sau în orice altă situație de urgență.

(2) Irigarea efectuată de către o persoană aprovizionată legal cu apă printr-un sistem centralizat de irigare gestionat de o asociație a utilizatorilor de apă pentru irigare sau de o altă persoană care deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei nu necesită o astfel de autorizație.

(3) Folosința apei pentru scăldat și agrement poate fi limitată sau interzisă:

- a) de organul central al administrației publice în domeniul mediului sau de alte organe ale administrației publice abilitate în cazul unui pericol iminent pentru viața și sănătatea oamenilor sau într-o zonă de protecție stabilită în conformitate cu legislația;
- b) de titularul unei autorizații de mediu pentru folosința specială a apei în conformitate cu condițiile autorizației.

(4) La sesizarea autorității administrației publice abilitate, organul central al administrației publice în domeniul mediului poate limita sau interzice temporar folosința generală a apei în cazul în care există un pericol iminent pentru viața și sănătatea oamenilor sau un pericol pentru starea apelor și echilibrul ecologic.

(5) Precipitațiile atmosferice care cad pe terenurile private pot fi folosite de către proprietar în conformitate cu dispozițiile Codului civil.

(6) Titularul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei este obligat să asigure accesul la folosința generală a apei indicată la alin. (1).

(7) Dreptul la folosința generală a apei nu implică dreptul de trecere printr-un teren privat decît în condițiile prevăzute de Codul civil.

Articolul 23. Folosința specială a apei

(1) Folosința apei care nu cade sub incidența art. 22 se consideră folosință specială și poate fi efectuată numai în bază de autorizație de mediu pentru folosința specială a apei.

(2) Sînt considerate folosință specială a apei și următoarele activități:

- a) captarea apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane pentru aprovizionarea cu apă destinată consumului uman;
- b) captarea și folosința apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopuri tehnice și industriale, inclusiv la prelucrarea produselor alimentare și în agroindustrie;
- c) captarea și folosința apei din diferite surse pentru irigare;
- d) folosința apei în acvacultură și piscicultură;
- e) deversarea apelor uzate;
- f) bararea apei pentru generarea de energie hidro-electrică;
- g) construirea de pontoane, debarcadere și de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă;
- h) dezvoltarea și exploatarea comercială a plajelor și a zonelor de agrement.

Articolul 24. Priorități la folosința apei

(1) Satisfacerea necesității populației în apă potabilă și în apă pentru necesități casnice, asigurarea debitelor salubre au prioritate față de folosința apei în alte scopuri.

(2) În cazul în care planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic nu specifică o altă ordine de priorități la folosința și la alocarea apei, inclusiv a celei subterane, folosința specială a apei va fi conformată următoarelor priorități:

- a) irigarea și adăpatul animalelor;
- b) activitățile industriale, inclusiv activitățile miniere și activitățile în agroindustrie;
- c) pescuitul și piscicultura;
- d) generarea de hidroenergie;
- e) sportul și agrementul;
- f) alte domenii.

Articolul 25. Cererea de eliberare a autorizației de mediu
pentru folosința specială a apei

(1) Cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei se înaintează instituției competente.

(2) La cererea menționată la alin. (1) se anexează:

- a) descrierea scopului și a modului de folosință a apei la care se referă cererea;
- b) documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului pe care este situat corpul de apă și planul acestui teren, cu indicarea construcțiilor hidrotehnice sau a sondeilor, după caz, precum și a altor construcții destinate folosinței apelor;
- c) documentele privind construcțiile hidrotehnice, sondele, după caz, alte construcții destinate folosinței apelor;
- d) indicarea cantității de apă care urmează a fi folosită, a volumului de ape uzate și a locului de deversare a lor;
- e) indicarea mijloacelor de măsurare a cantității de apă care urmează a fi folosită și deversată;
- f) planul de măsuri privind protecția resurselor de apă în perioada de folosință a apei;
- g) actele care atestă coordonarea condițiilor de folosință a apei cu autoritățile având atribuții de gestionare a apelor, precum și cu autoritățile de supraveghere sanitară, de protecție a resurselor piscicole, de supraveghere sanitar-veterinară, după caz;
- h) dovada publicării în presa locală a anunțului, prevăzut la alin. (4), cu privire la solicitarea eliberării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei.

(3) În cazul folosinței apei care implică deversarea apelor uzate, se aplică dispozițiile art. 41 alin. (1).

(4) Solicitantul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei este obligat să publice în presa locală un anunț cu privire la solicitarea eliberării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, precum și să îl afișeze la primăria din localitate. Orice persoană fizică sau persoană juridică ce are obiectii la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei poate notifica în scris instituției competente în termen de 30 de zile de la publicarea anunțului.

(5) Instituția competentă organizează, în cel mult 30 de zile de la primirea cererii, inspectarea

corpului de apă indicat în ea.

(6) Instituția competentă plasează pe site-ul său oficial cererile de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei și organizează, după caz, audieri publice cu privire la numitele cereri dacă acestea din urmă implică un impact semnificativ asupra mediului sau dacă au fost prezentate obiecții conform alin. (4).

(7) Termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei este de două luni. În cazul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pe termen lung, termenul poate fi prelungit cu două luni.

(8) Termenul indicat la alin. (7) curge din momentul prezentării de către solicitant a tuturor documentelor necesare, conform prezentei legi.

Articolul 26. Termenul autorizației de mediu pentru
folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se eliberează pentru un termen de 12 ani, cu excepția cazurilor în care:

- a) autorizația este cerută pentru un termen mai scurt;
- b) autorizația este cerută pentru un termen lung în temeiul alin. (2).

(2) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei pe termen lung se eliberează pentru 25 de ani în cazul în care solicitantul se obligă să facă o investiție pe termen lung avînd ca obiect construcția, îmbunătățirea sau reabilitarea:

- a) unui baraj în scopuri hidroenergetice sau de altă natură;
- b) unei construcții hidrotehnice sau instalații pentru tratarea și furnizarea apei potabile.

Articolul 27. Eliberarea autorizației de mediu pentru
folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, inclusiv pe termen lung, se eliberează cu titlu gratuit de către instituția competentă, cu avizul Serviciului de supraveghere a sănătății publice, în baza reglementărilor aprobate de Guvern.

(2) La examinarea cererii de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei se vor lua în considerare:

- a) planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic relevant;
- b) obligațiile Republicii Moldova asumate în conformitate cu tratatele internaționale;
- c) prioritățile la folosința apei aplicabile în cadrul districtului bazinului hidrografic relevant;
- d) conținutul expertizelor ecologice sau de evaluare a impactului asupra mediului cerute de lege;
- e) utilizarea celor mai bune tehnici disponibile;
- f) obiecțiile scrise, precum și concluziile audierilor publice referitoare la cerere.

(3) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei nu se eliberează dacă aceasta ar afecta negativ:

- a) folosința apei de către orice persoană fizică sau persoană juridică ce deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei;
- b) cerințele de calitate a mediului pentru ape menționate la art. 37 sau obiectivele de mediu pentru ape menționate la art. 38;
- c) cerințele minime pentru debit salubru.

(4) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se înscrie în Registrul autorizațiilor de mediu pentru folosința specială a apei, în conformitate cu prevederile art. 15.

(5) Decizia de eliberare sau de refuz al eliberării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei poate fi atacată în instanță de contencios administrativ, fără a fi necesară procedura prealabilă.

Articolul 28. Conținutul autorizației de mediu pentru
folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei trebuie să prevadă:

- a) scopul în care va fi folosită apa;

b) volumul de apă pe care titularul ei este în drept să îl capteze, să îl îndiguiască, să îl devieze și să îl folosească, prin referire fie la un volum fix, fie la o cotă-parte din flux;

c) volumul fluxului de restituție, dacă este cazul, locul în care fluxul de restituție va fi deversat.

(2) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei obligă titularul să respecte următoarele condiții generale:

a) folosința rațională a apei în scopul specificat;

b) prevenirea poluării apei;

c) instalarea echipamentelor de măsurare a volumului de apă folosită;

d) furnizarea informației cu privire la volumul de apă folosit;

e) respectarea normelor de deversare;

f) asigurarea zonelor de protecție sanitară a sursei de apă;

g) respectarea cerințelor igienice de calitate a apei.

(3) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei obligă titularul să respecte anumite condiții speciale privind:

a) modul în care va fi folosită apa;

b) variațiile sezoniere sau temporale de folosință a apei;

c) luarea măsurilor de reducere a efectelor poluării și întreprinderea unor alte măsuri de protecție a mediului;

d) gestionarea eficientă și protecția apelor.

Articolul 29. Titularul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei este un document personal, care nu poate fi cesionat decât cu acordul prealabil al instituției competente, cu respectarea de către cesionar a prevederilor art. 27 alin. (1). Acordul prealabil nu este necesar în caz de:

a) succesiune;

b) înstrăinare a terenului sau a construcției hidrotehnice la care se referă autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.

(2) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, cesionată conform alin. (1), rămâne valabilă cu condiția ca, în termen de două luni de la data cesiunii, cesionarul să înregistreze cesiunea la instituția competentă.

Articolul 30. Modificarea și suspendarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi modificată de către instituția competentă:

a) la cererea titularului ei, inclusiv în caz de modificare substanțială survenită în exploatare care poate avea efecte semnificative asupra apelor;

b) temporar, în cazul în care este necesară aplicarea cerințelor ce țin de debitul salubru al sursei de apă ca urmare a adoptării unei hotărâri de declarare a stării de secetă în conformitate cu art. 48.

(2) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei poate fi suspendată de către instituția competentă:

a) la cererea titularului;

b) în caz de neexecutare în termen de cel mult 30 de zile a prescripției eliberate ca urmare a nerespectării condițiilor de autorizare;

c) în cazul în care nu au fost revizuite condițiile de deversare conform art. 42 alin. (3) și (4);

d) în cazul în care este necesară aplicarea cerințelor ce țin de debitul salubru al sursei de apă ca urmare a adoptării unei hotărâri de declarare a stării de secetă în conformitate cu art. 48;

e) în cazul în care este necesară protejarea sănătății publice sau în alte cazuri excepționale.

(3) Instituția competentă, în decursul a 3 zile de la data suspendării prevăzute la alin. (2) lit. b)–e), inițiază procese de judecată. Decizia instituției competente privind suspendarea se aplică pînă la

adoptarea hotărârii judecătorești definitive.

Articolul 31. Încetarea și retragerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei încetează:

- a) la cererea titularului;
- b) la expirarea termenului de valabilitate;
- c) în cazul în care apa la care se referă nu a fost folosită în decursul a 3 ani consecutivi;
- d) în caz de retragere.

(2) Instituția competentă are dreptul să retragă autorizația de mediu pentru folosința specială a apei dacă este necesară realocarea de apă pentru un alt scop în conformitate cu utilitatea publică și/sau cu planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic relevant.

(3) În cazul retragerii prevăzute la alin. (2), titularul autorizației are dreptul să obțină gratuit o nouă autorizație pentru folosința unui volum echivalent de apă de la o resursă de alternativă ori o compensație calculată pe aceeași bază legală ca exproprierea în interes public.

(4) Instituția competentă inițiază proces de judecată de retragere a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în cazul în care:

- a) se constată că titularul autorizației nu respectă condițiile de autorizare după o perioadă anterioară de suspendare a autorizației de maximum 30 de zile;
- b) autorizația a fost cesionată fără respectarea art. 29.

Articolul 32. Prelungirea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei

(1) Titularul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei poate solicita instituției competente prelungirea autorizației în conformitate cu procedura de eliberare a unei astfel de autorizații. Cererea de prelungire a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei trebuie depusă cu cel puțin 3 luni înainte de expirare.

(2) Instituția competentă prelungește autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, cu excepția cazurilor în care:

- a) ordinea de priorități ale planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic aplicabil prevede ca toată apa sau o parte din ea să fie realocată în alt scop;
- b) există alte motive de interes public pentru respingerea cererii de prelungire.

(3) Restricțiile specificate la alin. (2) nu se raportează la captarea apei pentru aprovizionarea cu apă destinată consumului uman.

Articolul 33. Terenurile și construcțiile hidrotehnice destinate folosinței speciale a apei

(1) În cazul în care terenul unui corp de apă, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care se află sunt necesare pentru exercitarea dreptului de folosință specială a apei, dar nu sunt deținute de solicitantul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, acesta trebuie să obțină dreptul de folosință a terenurilor și a construcțiilor hidrotehnice.

(2) Dreptul de proprietate și/sau dreptul de folosință a construcțiilor hidrotehnice și a terenurilor destinate folosinței speciale a apei pot fi dobândite și/sau cesionate în conformitate cu prevederile Codului civil și ale Legii privind administrarea și deținatizarea proprietății publice.

(3) Organul central al administrației publice în domeniul mediului inițiază, direct sau prin intermediul instituțiilor subordonate, procese judiciare de demolare a construcțiilor și demontare a instalațiilor hidrotehnice neautorizate situate pe terenul fondului apelor sau pe ape.

Capitolul V
PROTECȚIA APELOR

Articolul 34. Interzicerea poluării apelor

(1) Deversarea, introducerea de poluanți într-un corp de apă de suprafață, într-un corp de apă subterană, în terenurile fondului de apă sau în terenurile din care este posibilă scurgerea într-un corp de

apă de suprafață sau într-un corp de apă subterană sînt interzise, cu excepția cazurilor în care se efectuează în conformitate cu condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei.

(2) Substanțele specifice care se introduc în apele de suprafață în scopuri de pescuit sau de acvacultură, dar care nu produc impact negativ asupra calității apelor receptoare și pentru care nu este necesară obținerea condițiilor de deversare a apei uzate, se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern.

(3) Zonele de protecție sanitară a prizelor de apă din apele de suprafață și din apele subterane se stabilesc conform unui regulament aprobat de Guvern.

Articolul 35. Substanțele prioritar periculoase

Lista substanțelor prioritar periculoase care, din cauza naturii lor periculoase sau a riscului sporit pe care îl prezintă pentru mediu, nu pot fi deversate în corpuri de apă de suprafață, în corpuri de apă subterane sau pe terenuri ale fondului de apă se aprobă de Guvern.

Articolul 36. Cerințele privind deversarea substanțelor periculoase

(1) Cerințele privind deversarea substanțelor periculoase, altele decît substanțele prioritar periculoase prevăzute la art. 35, se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern, care va prevedea:

- a) valorile-limită de emisie;
- b) controlul asupra emisiei și cerințele tehnice de epurare a deșeurilor lichide și a efluenților înainte de deversarea acestora, inclusiv cerințele de utilizare a celor mai bune tehnici disponibile;
- c) monitorizarea și cerințele de raportare.

(2) Conținutul celor mai bune tehnici disponibile se aprobă de organul central al administrației publice în domeniul mediului.

Articolul 37. Cerințele de calitate a mediului pentru ape

(1) Cerințele de calitate a mediului pentru ape trebuie să prevadă, fără a se limita la ele, valori de temperatură, de aciditate/alkalinitate, de oxigen dizolvat, parametri chimici și microbiologici. Cerințele se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern. Regulamentul trebuie să conțină și prevederi referitor la:

- a) cerințele de monitorizare a calității apelor, inclusiv la metodele de măsurare, de prelevare a probelor, la frecvența analizelor și a procedurilor, la cerințele de gestionare a datelor;
- b) publicitatea informației privind respectarea cerințelor de calitate a mediului pentru ape;
- c) clasificarea apelor prin referință la cerințele de calitate a mediului pentru ape stabilite în conformitate cu alin. (3);
- d) interzicerea folosinței apei în anumite scopuri din corpurile în care apa nu corespunde cerințelor stabilite;
- e) impunerea măsurilor de remediere care urmează a fi întreprinse pentru asigurarea conformității cu cerințele de calitate a mediului pentru ape, inclusiv la elaborarea unor planuri de gestionare și de remediere prin intermediul unor procedee participative care implică publicul și/sau utilizatorii apelor respective.

(2) Cerințele de calitate a mediului pentru ape sînt stabilite în conformitate cu alin. (1) pentru toate resursele de apă, precum și pentru:

- a) folosința unor anumite corpuri de apă;
- b) activitățile care sînt autorizate sau care au loc în corpurile de apă de la lit. a);
- c) corpurile de apă identificate în conformitate cu alin. (3), care necesită protecție în vederea susținerii unor anumite activități.

(3) Organul central al administrației publice în domeniul mediului identifică apele sau corpurile de apă cărora le sînt aplicabile cerințele de calitate a mediului pentru ape sau care au nevoie de protecție în vederea susținerii unor anumite activități în aceste zone, în conformitate cu o procedură stabilită de Guvern.

(4) Identificarea efectuată în conformitate cu alin. (3) se ia în considerare la revizuirea planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic.

Articolul 38. Obiectivele de mediu pentru ape

(1) Obiectivele de mediu pentru ape cu referire la starea chimică și/sau ecologică și/sau la starea cantitativă a apelor de suprafață, a apelor subterane și a zonelor de protecție se stabilesc de Guvern.

(2) În sensul prezentei legi:

a) starea apelor de suprafață înseamnă starea unui corp de apă de suprafață determinată de cea mai proastă stare ecologică și chimică a sa;

b) starea apelor subterane înseamnă starea unui corp de apă subterană determinată de cea mai proastă stare cantitativă și chimică a sa;

c) starea chimică a apelor de suprafață înseamnă starea generată de concentrația de poluanți în apele de suprafață;

d) starea chimică a apelor subterane înseamnă starea chimică a unui corp de apă subterană;

e) starea ecologică înseamnă calitatea structurii și a funcționării ecosistemelor acvatice asociate apelor de suprafață;

f) starea cantitativă reprezintă gradul de afectare a unui corp de apă subterană de către captările directe și indirecte.

(3) Criteriile generale privind starea apelor pentru corpurile de apă de suprafață, inclusiv râuri, lacuri, corpuri de apă artificiale sau puternic modificate, pentru corpurile de apă subterană, precum și definițiile necesare, se stabilesc de Guvern.

(4) Asigurarea conformității stării apelor pentru corpurile de apă din fiecare district al bazinului hidrografic cu obiectivele indicate la alin. (1) se efectuează în baza măsurilor elaborate de organul central al administrației publice în domeniul mediului, în consultare cu comitetul districtului bazinului hidrografic. Măsurile trebuie incluse în planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic.

(5) În cazul unor circumstanțe excepționale legate de cauze naturale sau de o forță majoră ori dacă, în comparație cu beneficiul anticipat, acest lucru ar fi posibil doar la un cost disproporționat în raport cu fezabilitatea tehnică, comitetul districtului bazinului hidrografic poate solicita Guvernului derogare de la conformitatea cu obiectivele de mediu pentru ape.

(6) Conținutul minim al măsurilor stabilite în conformitate cu alin. (4) și criteriile derogării acordate în conformitate cu alin. (5) se stabilesc de Guvern.

Articolul 39. Cerințele de epurare a apelor uzate în localitățile urbane

Cerințele pentru exploatarea sistemelor de colectare a apelor uzate în localitățile urbane și pentru exploatarea stațiilor de epurare se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern, care trebuie să conțină prevederi referitor la:

a) metoda și gradul de epurare care trebuie asigurate în funcție de numărul de locuitori/de mărimea localității deservite sau care urmează să fie deservită de un sistem de colectare și de o stație de epurare și/sau de calitatea apelor receptoare în care se deversează apele uzate epurate;

b) identificarea și clasificarea unor astfel de ape receptoare, desemnate ca zone sensibile;

c) obligativitatea deversării tuturor apelor industriale uzate într-un sistem de colectare în localitățile urbane, care trebuie să aibă loc pe baza unui acord, cu excepția cazurilor argumentate din punct de vedere tehnic, economic și ecologic;

d) condițiile privind gestionarea nămolurilor ce rezultă din procesul de epurare;

e) obligativitatea monitorizării evacuărilor de deșeuri lichide și a monitorizării efectelor acestora, în plus față de cerințele de raportare;

f) alte aspecte relevante.

Articolul 40. Cerințele de epurare a apelor uzate în localitățile rurale

Cerințele de colectare, depozitare, de epurare și deversare a apelor uzate casnice în localitățile

rurale, inclusiv cerințele de exploatare a sistemelor de colectare locale, a stațiilor și a proceselor de epurare alternative, a tehnologiilor și a proceselor adecvate, se stabilesc într-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 41. Reglementarea deversării apei uzate

(1) În cazul în care folosința apei implică deversarea apei uzate sau un alt proces de poluare a apei, la cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei se anexează:

- a) descrierea procesului de deversare;
- b) expertiza ecologică a documentației de proiect pentru procesul de deversare;
- c) descrierea cantității și compoziției poluanților care urmează să fie deversați;
- d) descrierea metodelor propuse de monitorizare a deversării.

(2) La examinarea cererii menționate la alin. (1), instituția competentă:

a) aplică cerințele de deversare relevante adoptate în temeiul art. 36, cu excepția cazurilor în care realizarea cerințelor de calitate a mediului pentru ape menționate la art. 37 și a obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art. 38 impune condiții mai severe și, prin urmare, controale de emisie mai stricte;

- b) ia în considerare impactul deversării solicitate asupra altor utilizatori de apă;
- c) consultă organele abilitate în cazul deversării în surse de apă potabilă și în zone de agrement.

Articolul 42. Condițiile autorizației de mediu pentru folosința specială a apei care implică deversarea apei uzate

(1) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei care implică deversarea apei uzate, pe lângă prevederile art. 28, trebuie să conțină:

- a) valorile-limită de emisie în ceea ce privește fiecare substanță a cărei deversare este autorizată;
- b) descrierea locului de amplasare a construcțiilor de deversare, descrierea caracteristicilor acestora;
- c) obligativitatea monitorizării de către titularul autorizației, precum și frecvența cu care informațiile monitorizării urmează să fie furnizate către instituția competentă;
- d) descrierea proceselor de epurare sau de epurare prealabilă la care trebuie să se supună deșeurile sau poluanții înainte de deversare;
- e) descrierea construcției, exploatării și întreținerii oricărei structuri care este necesară pentru epurarea sau epurarea prealabilă a deșeurilor și a poluanților ori care controlează modul sau locul lor de deversare;
- f) aspectele necesare minimalizării sau prevenirii poluării corpurilor de apă, realizării cerințelor de calitate a mediului pentru ape și a obiectivelor de mediu pentru ape, inclusiv variațiile sezoniere sau de altă natură cu privire la cantitatea sau la concentrația de poluanți care poate fi deversată.

(2) Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei care implică deversarea apei uzate poate preciza termenul-limită de reducere progresivă a cantității și/sau a concentrației de poluanți care poate fi deversată.

(3) Condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei se revizuiesc la fiecare 3 ani.

(4) Titularul autorizației înaintează instituției competente cerere de revizuire cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea termenului de 3 ani. La cerere se anexează descrierea procesului de deversare și copia rapoartelor de monitorizare furnizate conform alin. (1) lit. c).

(5) În baza cererii menționate la alin. (4), instituția competentă revizuieste condițiile de deversare a apei uzate prevăzute în autorizație, avînd ca scop îmbunătățirea calității apei, și modifică, atunci cînd este necesar, aceste condiții pentru a reduce cantitatea, tipul și/sau concentrația de poluanți deversați:

- a) ca rezultat al introducerii în legislație a unor valori-limită de emisie mai stricte;
- b) pentru asigurarea conformității cu cerințele de calitate a mediului pentru ape și/sau cu obiectivele de mediu pentru ape;
- c) în virtutea schimbărilor produse în tehnologie în ceea ce privește cele mai bune tehnici disponibile.

Articolul 43. Prevenirea poluării din activități agricole

(1) Identificarea apelor care sînt sau care ar putea fi afectate de poluare din activități agricole și desemnarea suprafețelor de teren care au scurgere în apele respective ca fiind zone vulnerabile se efectuează de către organul central al administrației publice în domeniul mediului, în consultare cu fiecare comitet al districtului bazinului hidrografic, în baza unui regulament aprobat de Guvern.

(2) Regulamentul menționat în alin. (1) trebuie să conțină și prevederi referitor la:

- a) normele de utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în cadrul zonelor vulnerabile;
- b) elaborarea unui cod sau a unor coduri de bune practici agricole pentru a fi puse în aplicare de către agricultori, pe bază de voluntariat, precum și a unor programe de promovare a implementării codurilor, inclusiv de formare și de informare a agricultorilor;
- c) programele generale de acțiuni sau programele aplicate în anumite zone, care pot conține norme obligatorii privind depozitarea și utilizarea unor anumite produse de uz fitosanitar și unor anumiți fertilizanți;
- d) monitorizarea efectului activităților întreprinse în temeiul prezentului articol, precum și a concentrației de nitrați în apele dulci.

Articolul 44. Evacuarea apei de drenaj de pe teren

(1) Nu este necesară obținerea condițiilor de deversare a apei uzate dintr-un sistem de drenaj al terenurilor folosite în scopuri agricole, silvice sau horticoale, cu excepția prevederilor alin. (2) lit. b).

(2) În cazul în care evacuarea apei de drenaj de pe teren ar putea provoca poluarea gravă a apelor sau în vederea respectării cerințelor de calitate a mediului pentru ape menționate la art. 37 ori a obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art. 38, printr-un regulament aprobat de Guvern:

- a) se stabilesc cerințe tehnice pentru epurarea apei de drenaj, inclusiv pentru crearea și utilizarea de iazuri speciale, de zone umede construite și de filtre; și/sau
- b) se impune ca astfel de evacuări să aibă loc numai în temeiul condițiilor de deversare.

Capitolul VI

FOLOSINȚA ȘI PROTECȚIA APELOR SUBTERANE

Articolul 45. Folosința apelor subterane

(1) Folosința apelor subterane cu proprietăți potabile în alte scopuri decît cel al alimentării cu apă potabilă și cu apă menajeră este interzisă.

(2) În zonele în care nu există surse necesare de apă de suprafață, dar există rezerve suficiente de ape subterane cu proprietăți potabile, Guvernul poate permite folosința acestora și în alte scopuri decît cel al alimentării cu apă potabilă și cu apă menajeră.

(3) Folosința apei subterane se efectuează numai în baza autorizației de mediu pentru folosința specială a apei.

(4) Nu este necesară obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în cazul în care folosința apelor freatice se încadrează în folosința generală a apei conform art. 22.

Articolul 46. Calitatea apelor subterane

(1) Cerințele de calitate a apelor subterane se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern, care trebuie să conțină prevederi referitor la:

- a) obiectivele de gestionare a apelor subterane sau a corpurilor de apă subterană care pot prevedea, fără a se limita la acestea, starea cantitativă și chimică, concentrația de poluanți ca urmare a activităților umane, asigurarea unui echilibru între captare și realimentare;
- b) cerințele de calitate pentru apele subterane;
- c) permisiunea realimentării și stabilirea unor condiții specifice de explorare și de captare a apelor subterane;
- d) zonele sanitare ale sondelor.

(2) Măsurile de asigurare a respectării obiectivelor prevăzute la alin. (1) se elaborează în consultare cu comitetul districtului bazinului hidrografic.

Capitolul VII

GESTIONAREA SECETEI ȘI A INUNDAȚILOR

Articolul 47. Planurile de gestionare a secetei

Planificarea gestionării secetei este reglementată printr-un regulament aprobat de Guvern, care trebuie să conțină prevederi referitor la:

- a) elaborarea unor planuri individuale de gestionare a secetei pentru fiecare district al bazinului hidrografic ori subbazin;
- b) precizarea indicatorilor care permit identificarea împrejurărilor de secetă;
- c) stabilirea unor sisteme de monitorizare specifice pentru identificarea împrejurărilor de secetă;
- d) identificarea obiectivelor de gestionare și a măsurilor de atenuare a efectelor secetei, inclusiv a măsurilor de raționalizare a cererii de apă, de stabilire a priorităților la folosința apei, de sprijinire a necesităților umane de bază, inclusiv în produse alimentare, de protecție a ecosistemelor acvatice;
- e) măsurile de participare a publicului la elaborarea și la punerea în aplicare a planurilor de gestionare a secetei, inclusiv la măsurile de informare;
- f) crearea rezervelor de apă pentru caz de secetă;
- g) alte măsuri necesare.

Articolul 48. Declararea stării de secetă

(1) La propunerea organului central al administrației publice în domeniul mediului, Guvernul adoptă o hotărâre prin care declară starea de secetă. Hotărârea va indica dacă prevederile sale se aplică la nivelul întregii țări, al unui district al bazinului hidrografic sau al unor subbazine și va conține și o altă informație relevantă despre situația concretă de secetă.

(2) Hotărârea de declarare a stării de secetă poate prevedea temporar:

- a) restricții asupra unor activități sau a tuturor activităților care implică folosința apelor;
- b) restricții sau interdicții asupra folosinței apei celor care dețin autorizație de mediu pentru folosința specială a apei;
- c) restricții sau interdicții asupra folosinței generale a apei;
- d) noi priorități de folosință a apei în zona supusă secetei și deficienței de apă;
- e) utilizarea rezervelor de apă.

Articolul 49. Gestionarea riscului de inundații

(1) Gestionarea riscului de inundații este reglementată printr-un regulament aprobat de Guvern, care trebuie să conțină prevederi referitor la:

- a) domeniul de aplicare a planurilor de gestionare a riscului de inundații;
- b) integrarea pe etape a planurilor de gestionare a riscului de inundații în planurile de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice;
- c) stabilirea unor proceduri și mecanisme de urgență în caz de inundații pentru a coordona acordarea de asistență populației afectate;
- d) coordonarea elaborării și adoptării planurilor de gestionare a riscurilor de inundații cu exerciții de planificare similare întreprinse în țările vecine, pe baza unor tratate bilaterale sau multilaterale;
- e) alte aspecte relevante.

(2) Organul central al administrației publice în domeniul mediului efectuează evaluarea zonelor din cadrul districtului bazinului hidrografic care sînt supuse riscului de inundații, elaborează hărțile de hazard ale zonelor geografice care ar putea fi inundate și hărțile zonelor cu risc de inundații în legătură cu zonele respective și, în consultare cu fiecare comitet al districtului bazinului hidrografic, elaborează planuri de gestionare a riscului de inundații care să precizeze obiectivele gestionării riscului de inundații, precum și măsurile pentru atingerea acestor obiective, inclusiv măsuri de reducere a riscului de inundații și de protecție a sănătății și a vieții oamenilor, a activităților economice, a ecosistemelor și a patrimoniului cultural.

(3) Posesorii de terenuri sînt obligați să permită reprezentanților autorizați de către organul central al administrației publice în domeniul mediului, fără a percepe taxe, trecerea, precum și transportarea și depozitarea temporară a materialelor și a utilajelor pentru intervenții operative privind apărarea

împotriva inundațiilor.

(4) Organul central al administrației publice în domeniul mediului inițiază negocieri cu țările riverane în elaborarea de planuri comune de prevenire și de gestionare a inundațiilor.

Capitolul VIII

ÎNTREȚINEREA CORPURILOR DE APĂ, A ZONELOR ȘI A FIȘILOR DE PROTECȚIE

Articolul 50. Întreținerea corpurilor de apă, a zonelor
și a fișilor de protecție

(1) Autoritatea administrativă de gestionare a apelor și autoritățile administrației publice locale asigură întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișilor de protecție ca un serviciu public obligatoriu.

(2) Întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișilor de protecție, care se bazează pe respectarea obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art. 38, include:

- a) consolidarea malurilor de râuri, a albiilor corpurilor de apă;
- b) asigurarea capacității de evacuare a albiilor de râuri și înlăturarea aluviunilor excedentare;
- c) înlăturarea vegetației excesive din albia minoră;
- d) întreținerea apelor navigabile în stare navigabilă;
- e) înlăturarea obiectelor și a deșeurilor de la suprafața apei, de pe terenurile fondului de ape;
- f) alte lucrări necesare.

(3) Autoritatea administrativă de gestionare a apelor este responsabilă de întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice stabilite de Guvern.

(4) Autoritățile administrației publice locale, alți posesori privați sînt responsabili de întreținerea corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice aflate în gestiunea lor.

(5) Posesorii de terenuri riverane sînt obligați, după ce au fost preavizați, să permită trecerea reprezentanților responsabili de întreținere, precum și transportarea și depozitarea temporară a materialelor și a utilajelor necesare îndeplinirii atribuțiilor de întreținere.

Articolul 51. Regimul juridic al zonelor și al fișilor
de protecție

Modul de creare, regimul de folosință și activitatea de ocrotire a zonelor și a fișilor de protecție a apelor sînt reglementate prin lege specială.

Articolul 52. Zonele de protecție a apelor

(1) Zonele de protecție a apelor sînt stabilite, în cazul în care acest lucru este necesar în interesul public, în scopul:

- a) protejării corpurilor de apă împotriva efectelor dăunătoare pentru asigurarea curentă sau viitoare a aprovizionării publice cu apă;
- b) protejării apei destinate captării pentru alimentare cu apa potabilă;
- c) realimentării apelor subterane;
- d) prevenirii efectelor nocive cauzate de scurgerea apei de ploaie, de eroziune, de introducerea componentelor de sol, a îngrășămintelor, a pesticidelor și a erbicidelor în corpurile de apă.

(2) În zonele de protecție a apelor, anumite activități sînt interzise sau sînt reglementate în anumite condiții conform legislației. Posesorii de terenuri riverane sînt obligați să permită organelor competente realizarea măsurilor necesare, inclusiv a celor de monitorizare a apei și a solului.

(3) În cazul în care măsurile luate în conformitate cu alin. (2) echivalează cu o expropriere, se achită o despăgubire conform legii.

Articolul 53. Zonele umede

(1) Identificarea și delimitarea ariilor sau a suprafețelor calificate ca fiind zone umede se efectuează conform Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

(2) Calitățile specifice și importanța zonelor umede trebuie să fie luate în considerare la punerea în aplicare a prezentei legi și la elaborarea planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice.

(3) Nu se permite drenarea, utilizarea și convertirea zonelor umede. Acestea trebuie utilizate într-un mod durabil, astfel încât să fie protejate natura și caracteristicile esențiale.

Capitolul IX

ASPECTELE FINANCIARE

Articolul 54. Principiul recuperării costurilor

(1) Pentru atingerea obiectivelor prezentei legi, se aplică principiul recuperării integrale a costurilor legate de folosința apelor, inclusiv evaluarea deplină a costului apelor drept component al mediului și resursă naturală, în temeiul unei analize economice a folosinței apei și cu respectarea principiului „poluatorul plătește”.

(2) Analiza economică menționată la alin. (1) cuprinde calculele relevante necesare realizării principiului recuperării costurilor serviciilor legate de folosința apei, având în vedere prognozele pe termen lung referitoare la cererea și la oferta de apă în districtele bazinelor hidrografice, și, în cazul în care este necesar, cu estimarea volumului, a prețurilor și a costurilor asociate serviciilor legate de utilizarea apei și cu estimarea investițiilor relevante.

(3) Sistemul taxei pentru apă este reglementat de Codul fiscal.

Articolul 55. Taxa și plata pentru folosința și poluarea apei

(1) Folosința generală a apei se efectuează cu titlu gratuit. Plăți de acces în zonele de scăldat și în stațiunile balneare pot fi stabilite numai de titularul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei care a edificat construcții și/sau instalații destinate activităților de agrement.

(2) Taxele pentru folosința apei sînt stabilite de Codul fiscal.

(3) Plățile pentru poluarea apei sînt stabilite prin lege.

Capitolul X

COMPETENȚA ÎN EFECTUAREA CONTROLULUI FOLOSINȚEI ȘI AL PROTECȚIEI APELOR

Articolul 56. Controlul folosinței și al protecției apelor

(1) Autoritatea abilitată cu funcții de control ecologic de stat din subordinea organului central al administrației publice în domeniul mediului coordonează și exercită activitatea de inspecție și de control în domeniul folosinței și al protecției apelor.

(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor de control, inspectorii au dreptul:

a) de acces la ape, în zonele din lungul apelor, precum și în orice alt loc, unitate sau instalație, pentru a face constatări privind respectarea reglementărilor și aplicarea măsurilor de folosință și de protecție a apelor;

b) de a verifica instalațiile de măsurare a debitelor, de a recolta probe de apă și de a examina, în condițiile legii, orice date sau documente necesare controlului;

c) de a controla lucrările, construcțiile, instalațiile și folosințele care au legătură cu apa și de a verifica dacă acestea sînt realizate și exploatate în conformitate cu prevederile legale specifice și cu respectarea condițiilor autorizațiilor eliberate în conformitate cu prezenta lege;

d) de a întocmi actele corespunzătoare în cazul constatării faptelor care constituie contravenții în domeniul apelor;

e) de a dispune eliminarea deșeurilor, altor substanțe ori bunuri depozitate sau evacuate în contradicție cu legislația de mediu.

Articolul 57. Controlul poluării

(1) În cazul în care anumiți poluanți sau anumite deșeuri au fost deversate ori sînt susceptibile de a fi deversate într-un corp de apă sau pe un teren, astfel existînd un risc de poluare, autoritatea abilitată cu funcții de control ecologic de stat din subordinea organului central al administrației publice în domeniul mediului emite o prescripție, cerînd ca, într-un termen rezonabil, să fie întreprinse măsuri specifice de

protecție a apei împotriva poluării, de minimalizare sau de remediere a efectelor poluării.

(2) În cazul în care măsurile specifice menționate la alin. (1) nu sînt întreprinse în termenele prescrise, autoritatea abilitată cu funcții de control ecologic de stat din subordinea organului central al administrației publice în domeniul mediului le realizează, avînd dreptul să recupereze costurile suportate.

(3) Prescripția emisă în conformitate cu alin. (1) poate fi contestată în scris, în termen de 10 zile, la organul central al administrației publice în domeniul mediului.

(4) Depunerea contestației menționate la alin. (3) nu suspendă executarea prescripției.

(5) Decizia organului central al administrației publice în domeniul mediului poate fi atacată în instanță de contencios administrativ.

Articolul 58. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul apelor

Încălcarea sau neexecutarea legislației în domeniul apelor atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, în condițiile legii.

Capitolul XI COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 59. Gestionarea resurselor de apă pe plan internațional

(1) Guvernul, organul central al administrației publice în domeniul mediului, autoritatea administrativă de gestionare a apelor și comitetele districtelor bazinelor hidrografice participă la gestionarea în comun a resurselor de apă internaționale pe baza unor tratate bilaterale și/sau multilaterale la care Republica Moldova este parte.

(2) Guvernul inițiază procese de elaborare a tratatelor bilaterale și/sau multilaterale cu statele riverane râurilor Nistru și Prut, bazate pe principiile gestionării integrate a bazinelor hidrografice.

(3) Guvernul promovează participarea Republicii Moldova în cadrul organizațiilor internaționale de gestionare a bazinelor hidrografice internaționale, care includ părți din teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 60. Acțiuni de cooperare

(1) Pentru realizarea obligațiilor Republicii Moldova care derivă din tratatele internaționale, Guvernul aprobă:

a) mecanisme pentru schimbul direct și în timp util al datelor de gestionare și de protecție a apei și al informațiilor între organul central al administrației publice în domeniul mediului, autoritatea administrativă de gestionare a apelor și comitetele districtelor bazinelor hidrografice, pe de o parte, și instituții similare din alte țări, pe de altă parte;

b) proceduri de coordonare a planurilor care urmează a fi elaborate în conformitate cu prezenta lege, cu documente echivalente din alte țări;

c) componența delegațiilor, care pot include membri ai comitetelor districtelor bazinelor hidrografice, pentru întâlniri cu reprezentanți din alte țări.

(2) Guvernul aprobă cadrul normativ și/sau înaintează inițiative legislative pentru îndeplinirea angajamentelor asumate față de Uniunea Europeană și față de organizațiile internaționale.

Capitolul XII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 61

(1) Autorizațiile de folosință specială a apei eliberate anterior intrării în vigoare a prezentei legi sînt valabile pînă la expirare.

(2) Organul central al administrației publice în domeniul mediului va elabora, va prezenta spre aprobare Guvernului și, de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va pune în aplicare un plan etapizat de înregistrare a folosinței speciale a apei pentru districtele bazinului hidrografic.

(3) Utilizatorii de apă care nu dețin autorizație de folosință specială a apei sînt obligați să declare folosința specială a apei organului central al administrației publice în domeniul mediului în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) Utilizatorilor de apă care au declarat folosința specială a apei în conformitate cu alin. (3) li se acordă un termen de 6 luni pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în condițiile prezentei legi.

Articolul 62

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 18 luni de la data publicării.

(2) Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi, va înainta în Parlament propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu legea;

b) în termen de 18 luni de la adoptarea prezentei legi:

va revizui și va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia;

va elabora și va aproba actele normative necesare implementării ei.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Codul apelor nr. 1532-XII din 22 iunie 1993 (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr. 10, art. 287);

art. XIX din Legea nr. 1592-XIII din 27 februarie 1998 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 44–46, art. 326);

art. V din Legea nr. 493-XIV din 9 iulie 1999 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 90–92, art. 452);

art. II din Legea nr. 454-XV din 30 iulie 2001 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 141–143, art. 1089);

art. III din Legea nr. 523-XV din 11 octombrie 2001 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 131–132, art. 981);

art. I din Legea nr. 446-XV din 13 noiembrie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6–12, art. 40);

art. X din Legea nr. 482-XV din 4 decembrie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6–12, art. 48);

art. II din Legea nr. 252-XVI din 21 octombrie 2005 cu privire la abrogarea și modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 151–153, art. 724);

art. I din Legea nr. 202-XVI din 26 iulie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 141–145, art. 599);

art. IV din Legea nr. 280-XVI din 14 decembrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 94–96, art. 349);

art. III din Legea nr. 131-XVIII din 23 decembrie 2009 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23–24, art. 35).

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 272. Chișinău, 23 decembrie 2011